

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΑΤΥΡΙΚΗ

ΣΥΝΑΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ 'Εν 'Αθήναις φρ. 18—'Εν δε ταῖς ἑπαρ. φρ. 16—'Εν τῷ ἔξωτ. φρ. 20.

Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ.

ΘΕΟΔΩΡΑΚΗΣ ΔΗΛΗΓΙΑΝΝΗΣ.

Μοῦσα ἀπὸ τοῦ Ἐλικῶνος, ρίψον μίαν σου ἀκτίνα εἰς τοὺς βαθυτέρους μὴνιγκας τοῦ ἔγκεφάλου μου, ὅπως δυνθῶ χειραγωγούμενος ὑπὸ τῆς ἀγάπης σου καὶ τῆς ἀληθείας σου, νὰ ὀρίσω τὸ γένος τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα θὰ μελανώσῃ τὸν λευκὸν τοῦτον χάρτιν. Ἄνευ σοῦ, θεῶ, τὸ πρᾶγμα ἔσται λίαν κοπιῶδες· διότι ὁ κόσμος δὲν γνωρίζει τίνα ἰδέαν νὰ σχηματίσῃ περὶ τούτου. Οἱ μὲν ἀπὸ μνήμης λαλοῦντες, ἰσχυρίζονται ὅτι ἐβίωσε βίον γυναικοειδῆ· οἱ δὲ ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ ἀνθρώπος πολιτεύεται, καὶ ὅτι ἐν Ἑλλάδι αἱ γυναῖκες δὲν κέκτηνται πολιτικὰ δικαιώματα, συμπεραίνουν ὅτι εἶναι ἀνὴρ. Ἐτέρα ὁμῶς τάξις Ἑλλήνων εἶναι γνώμης ὅτι τὸ πλάσμα τοῦτο τοῦ νόμου οὐδεμίαν δύναται νὰ ἔχῃ ἐπήρειαν ἐπὶ φυσιολογικῶν ζητημάτων, οἷον εἶναι ἡ ἐξακρίβωσις τοῦ γένους αὐτοῦ, καὶ ὅτι τὸ ζήτημα χρήζει εἰσέτι ἐπισταμένης μελέτης καὶ συζητήσεως ὡς μήπω ἐξαντληθέν. Ἐγὼ δὲ, ἐπιδιδῶν πάντοτε τὴν καθαρὰν ἀλήθειαν, μένω ἀναυδος καὶ ἀναποφάσιτος ἐνώπιον τόσῳ ἀπροκαλύπτως ἀντιθέτων γνώμων καὶ σχεδὸν ἀπελπισία καταλαμβάνει τὴν καρδίαν μου..... Ἐπὶ τέλους ὁμῶς ἡ Μοῦσα φθάνει εἰς βοήθειάν μου καὶ συλλογίζομαι ὡς ἑξῆς :

Ἐπειδὴ ἂν εἴπωμεν ἀνδρα τὸν κ. Θεόδωρον Δηληγιάννην δυνατὸν νὰ ψευσθῶμεν θανασίμως,

Ἐπειδὴ ἂν εἴπωμεν αὐτὸν γυναῖκα πάντοτε θὰ εὐρισκώμεθα ἐντὸς τῆς ἀληθείας ἥτις εἶναι ἱερά,

Διὰ ταῦτα

Συμφώνως καὶ πρὸς τὴν ἐπικρατούσαν γνώμην,

ἀπεφασίσαμεν νὰ ὀρίσωμεν

ὅτι ὁ κ. Θεόδωρος Δηληγιάννης, καὶ τοι φέρων ἀρσενικὸν ὄνομα, εἶναι γυνή.....

Καὶ ἐκ τῶν γυναικωδεστέρων μάλιστα, ἂν ἀποβλέψωμεν εἰς τε τὰ προτερήματα καὶ ἐλαττώματα αὐτοῦ. Καὶ πρῶτον ἡ μορφή αὐτοῦ εἶναι συμπαθεστάτη, διότι τοιαύτην διακηρύττει αὐτὴν Παγανέλλη· ὁ νεώτερος ἐν ταῖς σπου-

δαίαις αὐτοῦ εἰς τὸν «Νεολόγον» Κωνσταντινουπόλεως ἀνταποκρίσει. Συμπαθεστάτη ἐπιλέγομεν καὶ ἡμεῖς μετὰ τῆς αὐτῆς σπουδαιότητος καὶ ἔχομεν τὴν ἀξίωσιν διὰ τῆς γνώμης ἡμῶν ταύτης ὅτι προάγομεν τὰ πολιτικὰ συμφέροντα τοῦ κατόχου τῆς μορφῆς, ὅστις κατ' ἀρχὴν ἀπεφάσιεν ὅχι διὰ πολιτικῆς σθεναρᾶς καὶ τιμίας νὰ προσκλήσῃται ὁπαδοῦς, ἀλλὰ διὰ τῆς συμπαθείας ἣν δύναται νὰ ἐμπνεύσῃ ἡ μορφή του, ἀπαραλλάκτως ὅπως φρονοῦσιν αἱ γυναῖκες ὅτι διὰ τῆς ἐρωτοτροπίας δύναται νὰ ἐμπνεύσῃσι βαθέα αἰσθήματα ἀφοσιώσεως.

Ἐνεκα δὲ ταύτης τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁ κ. Δηληγιάννης κολακεύεται περισσώτερον ἂν τῷ εἴπωσιν ὅτι ὠμίλησε μετὰ χάριτος ἢ ὅτι ὠμίλησε μετ' ἐμβριθείας. Ἡ μεγάλη δὲ αὐτῆ ἐπιμέλεια περὶ τὴν ἐξωτερικὴν ἐπίδειξιν τοῦ ἀτόμου του περιήγαγεν αὐτὸν, ὡς ἦν ἐπόμενον, εἰς πρότυπον πολιτικοῦ Ἄρλεκίνου· διότι ἡ ἐπιμέλεια αὕτη μῆτε τὸ ἐσβεσμένον καὶ σχεδὸν βλακῶδες βλέμμα του κατώρθωσε νὰ ἀφαιρέσῃ, μῆτε ἀπὸ τῶν φαβορίτων του νὰ ἀπελάσῃ τὴν Γορτύνειον καταγωγὴν αὐτῶν, μῆτε εἰς τὸ ἡμίγυμνον κρανίον του νὰ παρᾶσχῃ γραμμὰς κανονικὰς. Ἴσως ἀπορήσῃ τις διατί τοιοῦτος ἀνθρώπος δὲν φέρει ἐπὶ κεφαλῆς φενάκην· ἀλλ' ἂν ὁ τοιοῦτος μελετήσῃ βαθύτερον τὸ ὑποκείμενον, δὲν θὰ βραδύνη νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ἐκ τῶν δύο ἐπιδείξεων, τῆς μετὰ φενάκης ἐπιδείξεως νεότητος καὶ τῆς ἀνευ φενάκης ἐπιδείξεως κρηνισκοπικῆς ἐμβριθείας, ὁ Θεόδωρος προὔτιμησε τὴν δευτέραν, ὡς μᾶλλον συνάδουσαν πρὸς τὴν κοινωνικὴν θέσιν του, καίτοι καὶ ἡ πρώτη θὰ ἤρμοζεν εἰς ἄλλην οἰκειαν του ἐπίσης θέσιν καὶ φάσιν. Ἴσως ὁμῶς τὸ ζήτημα μένει εἰσέτι ἀναποφάσιτον ἐν τῇ συνειδήσει του καὶ en attendant διατηρεῖ τὴν φυσικὴν κατασκευὴν τοῦ κρανίου του. Τα πάντα ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ εἶναι ἐπίδειξις ἀνευ ἀληθοῦς χρωματισμοῦ, φαινόμενον ἀνευ σκιᾶς οὐσίας. Διὰ χειρονομιῶν αὐτόχρημα οἰκτροτάτων καὶ ἐκλελυμένων φρονεῖ ὅτι κατὰγει ρητορικοὺς θριάμβους, ἴσως μάλιστα προμελετᾷ τὰς χειρονομίας του, ὡς ὁ Δημοσθένης, ἐνώπιον καθρέπτου. Διὰ λαβυρινθοειδῶν ἐκφράσεων πιστεύει ὅτι ἐπιδεικνύει λεπτότητα νοῦς καὶ πολιτικὴν ἐπιδεξιότητα, ἐν ᾧ ἀφαιρεῖ καὶ τὴν ἐσχάτην ἐντύπωσιν, ἣν ἡδύνατο νὰ παρηγάγῃ ἄλλως

σαμεν φαιδρότερον Ἄγγλον. Ἐβόρθησεν ὄλον τὸ κλιμά μας καὶ ἀνέμειξεν ἐντὸς τοῦ Ἑλλάδα καὶ Ἀγγλίαν. Πάντοτε κόκκινος, θερμὸς, γελῶν χειρονομεῖ ὡς Ζακύνθιος, ὁ μιλεῖ ἀκαταπαύστως ὡς Πελοποννήσιος καὶ ἀγαπᾷ τὴν Ἑλλάδα ὡς ἀληθὴς Ἕλληνας. Ἀπὸ ἐμίσησε τὸν ἀγγλικὸν οὐρανὸν καὶ ἀναπνέει, λέγει, μόνον ἐν Ἑλλάδι. Ὅταν μεταβαίνει εἰς Ἀγγλίαν φέρει μαζί του τὴν Ἑλλάδα· ἐνδύει τὸ μικρὸν του κορσίνον μὲ τὰ ἔθνικα μας χρώματα καὶ τὸ μανθάνει νὰ λέγῃ: Ζήτω ἡ ἐλευθερία. Τὸ οὐθυμῆμά του εἶναι τώρα: καλὸ μοῦδι· αὐτὸ ὅμως εἶναι τὸ ἑλληνικόν του σύνθημα, διότι ὡς εἶπομεν μετέλαβε τῆς φύσεώς μας· τὸ ἀγγλικόν του ὅμως σύνθημα, εἶναι νὰ προτιμήσωμεν τὴν ἀναίμακτον ἀπόκτησιν τῆς διαβρυθμίσσεως τῶν συνόρων τῆς διὰ τοῦ αἵματος. Τὰ ἑλληνικά του κάμνον προόδους· εἶναι ἔτοιμος νὰ μᾶς παρακολουθήσῃ εἰς τὸν πόλεμον· καὶ ἡ μονομανία του εἶναι νὰ μεγαλώσῃ ἡ Ἑλλάς.

Καλῶς ὄρισατε, κύριε Σκίνερ!

ΦΡΟΥ-ΦΡΟΥ.

Ἔπειτα ἀπεκρίθη ὁ κ. Κουμουνοδούρου μετὰ τὸν κ. Ραδοβίτις· διακριθεῖσα ἡ κυρία Σαχίνη, ἀρχαϊκωτάτη, μὲ ἑλληνικὴν ἐνδυμασίαν, ὠραία δμιλοῦσα τὴν γαλλικὴν μετ' ὅλων τῶν διπλωματῶν· διακριθεὶς ὁ νεαρῶτατος δεύτερος γραμματεὺς κ. Γκρὴν ὡς διευθύνων τὸν χορὸν· ἀληθὴς φιλέλληνας· πλουσιώτατον μουφεῖ, ὠραῖοι οἶνοι· πανύψηλος ὁ γ'. ἄλλος γραμματεὺς· πρὸ αὐτοῦ οἱ κ.κ. Μαυρομιχάλης καὶ Χαδζηπέτρος· ἄλλοι πλήρης εὐαρέσκεια· εἰς τὴν ἴην ὥραν, ἀκμαζοῦσι τῆς εὐθυμίας, διάλυσιν. Καὶ καληνύτα σας.

ΕΣΠΕΡΙΔΕΣ

Ἐπὶ τῆς ἀποκρίσεως τοῦ κ. Κουμουνοδούρου μετὰ τὸν κ. Ραδοβίτις· διακριθεῖσα ἡ κυρία Σαχίνη, ἀρχαϊκωτάτη, μὲ ἑλληνικὴν ἐνδυμασίαν, ὠραία δμιλοῦσα τὴν γαλλικὴν μετ' ὅλων τῶν διπλωματῶν· διακριθεὶς ὁ νεαρῶτατος δεύτερος γραμματεὺς κ. Γκρὴν ὡς διευθύνων τὸν χορὸν· ἀληθὴς φιλέλληνας· πλουσιώτατον μουφεῖ, ὠραῖοι οἶνοι· πανύψηλος ὁ γ'. ἄλλος γραμματεὺς· πρὸ αὐτοῦ οἱ κ.κ. Μαυρομιχάλης καὶ Χαδζηπέτρος· ἄλλοι πλήρης εὐαρέσκεια· εἰς τὴν ἴην ὥραν, ἀκμαζοῦσι τῆς εὐθυμίας, διάλυσιν. Καὶ καληνύτα σας.

ΩΔΕΙΟΝ

Ἐπὶ τῆς ἀποκρίσεως τοῦ κ. Κουμουνοδούρου μετὰ τὸν κ. Ραδοβίτις· διακριθεῖσα ἡ κυρία Σαχίνη, ἀρχαϊκωτάτη, μὲ ἑλληνικὴν ἐνδυμασίαν, ὠραία δμιλοῦσα τὴν γαλλικὴν μετ' ὅλων τῶν διπλωματῶν· διακριθεὶς ὁ νεαρῶτατος δεύτερος γραμματεὺς κ. Γκρὴν ὡς διευθύνων τὸν χορὸν· ἀληθὴς φιλέλληνας· πλουσιώτατον μουφεῖ, ὠραῖοι οἶνοι· πανύψηλος ὁ γ'. ἄλλος γραμματεὺς· πρὸ αὐτοῦ οἱ κ.κ. Μαυρομιχάλης καὶ Χαδζηπέτρος· ἄλλοι πλήρης εὐαρέσκεια· εἰς τὴν ἴην ὥραν, ἀκμαζοῦσι τῆς εὐθυμίας, διάλυσιν. Καὶ καληνύτα σας.

Ἐπὶ τῆς ἀποκρίσεως τοῦ κ. Κουμουνοδούρου μετὰ τὸν κ. Ραδοβίτις· διακριθεῖσα ἡ κυρία Σαχίνη, ἀρχαϊκωτάτη, μὲ ἑλληνικὴν ἐνδυμασίαν, ὠραία δμιλοῦσα τὴν γαλλικὴν μετ' ὅλων τῶν διπλωματῶν· διακριθεὶς ὁ νεαρῶτατος δεύτερος γραμματεὺς κ. Γκρὴν ὡς διευθύνων τὸν χορὸν· ἀληθὴς φιλέλληνας· πλουσιώτατον μουφεῖ, ὠραῖοι οἶνοι· πανύψηλος ὁ γ'. ἄλλος γραμματεὺς· πρὸ αὐτοῦ οἱ κ.κ. Μαυρομιχάλης καὶ Χαδζηπέτρος· ἄλλοι πλήρης εὐαρέσκεια· εἰς τὴν ἴην ὥραν, ἀκμαζοῦσι τῆς εὐθυμίας, διάλυσιν. Καὶ καληνύτα σας.

ταμαρτυρώσι· πόσα στήθη, πόσοι μαστοὶ, πόσοι βραχίονες, πόσοι μῆλοι ἐξυμνήθησαν ὡς χιονόλευκοι, διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι δὲν εἶχον τὸ χρῶμα τῆς πίσεως! Καὶ αὐτὸς ὁ φίλος μου Βιλαέτης φέρει ἐπὶ κεφαλῆς ὄροπέδιον τὸ ὅποιον δύναται νὰ ὀνομασθῇ χιονόλευκον, ἐλλείψει τῶν τριγῶν. Ἄλλ' ἂν ψεύδωμαι περὶ τῆς κεφαλῆς του, δὲν ψεύδομαι περὶ τῆς καρδίας του, λέγων ὅτι εἶναι ἀγνή ὡς ἡ χιών. Πλὴν τίς ἐκτιμᾷ τὴν ἀγνότητα τοῦ φίλου μου καὶ τὴν ἰδικήν σου, χιών; διότι ἡ ἀγνότης εἶναι ψυχρὰ καὶ μόνον τὸ ἀμαρτωλὸν πάθος εἶναι θερμὸν, οἱ δὲ ἄνθρωποι προτιμῶσι νὰ θερμαίνωνται μετὰ τῆς ἀμαρτίας ἢ νὰ κρυολογῶσι μετὰ τῆς ἀγνότητος· διὰ τοῦτο δὲ καὶ τὸ μόνον ὑπερ γνωρίζομεν θετικῶς ἐκ τῆς μελλούσης ζωῆς εἶναι ὅτι οἱ ἄνθρωποι τῆς Κολάσεως εἰσὶν ἀποκρίσει πολλὰς ἀποκρίσεις τῶν τοῦ Παραδείσου. Τὸ δὲ περιεργότερον εἶναι ὅτι ἐκ τῶν δύο σου ἰδιοτήτων, ὦ χιών, τῆς ἀγνότητος καὶ τῆς λευκότητος, οἱ ἄνθρωποι γεννῶνται μετὰ τῆς πρώτης καὶ ἀποθησκουσι συνήθως μετὰ τῆς δευτέρας. Μήπως καὶ σὺ περιέχεις ἐν αὐτῇ ἀντιθέσει κοινωβουλευτικῆς; Συμπολίτευσις ἡ ἀγνότης, ἀντιπολίτευσις ἡ ψυχρότης· ἢ μὲν πρώτη εἶναι φιλόπατρις καὶ τιμιά καὶ ἀγνωστάτων προθέσεων, διότι τρώγει ἐν ἀνέσει, ἢ δὲ δευτέρα ἐξω μένουσα τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς, εἶναι προωρισμένη νὰ τρίξῃ τοῦς δόντας ἐκ τοῦ ψυχῶς καὶ τῆς πείνης.

III

Ἐπὶ τῆς ἀποκρίσεως τοῦ κ. Κουμουνοδούρου μετὰ τὸν κ. Ραδοβίτις· διακριθεῖσα ἡ κυρία Σαχίνη, ἀρχαϊκωτάτη, μὲ ἑλληνικὴν ἐνδυμασίαν, ὠραία δμιλοῦσα τὴν γαλλικὴν μετ' ὅλων τῶν διπλωματῶν· διακριθεὶς ὁ νεαρῶτατος δεύτερος γραμματεὺς κ. Γκρὴν ὡς διευθύνων τὸν χορὸν· ἀληθὴς φιλέλληνας· πλουσιώτατον μουφεῖ, ὠραῖοι οἶνοι· πανύψηλος ὁ γ'. ἄλλος γραμματεὺς· πρὸ αὐτοῦ οἱ κ.κ. Μαυρομιχάλης καὶ Χαδζηπέτρος· ἄλλοι πλήρης εὐαρέσκεια· εἰς τὴν ἴην ὥραν, ἀκμαζοῦσι τῆς εὐθυμίας, διάλυσιν. Καὶ καληνύτα σας.

IV

Ἐπὶ τῆς ἀποκρίσεως τοῦ κ. Κουμουνοδούρου μετὰ τὸν κ. Ραδοβίτις· διακριθεῖσα ἡ κυρία Σαχίνη, ἀρχαϊκωτάτη, μὲ ἑλληνικὴν ἐνδυμασίαν, ὠραία δμιλοῦσα τὴν γαλλικὴν μετ' ὅλων τῶν διπλωματῶν· διακριθεὶς ὁ νεαρῶτατος δεύτερος γραμματεὺς κ. Γκρὴν ὡς διευθύνων τὸν χορὸν· ἀληθὴς φιλέλληνας· πλουσιώτατον μουφεῖ, ὠραῖοι οἶνοι· πανύψηλος ὁ γ'. ἄλλος γραμματεὺς· πρὸ αὐτοῦ οἱ κ.κ. Μαυρομιχάλης καὶ Χαδζηπέτρος· ἄλλοι πλήρης εὐαρέσκεια· εἰς τὴν ἴην ὥραν, ἀκμαζοῦσι τῆς εὐθυμίας, διάλυσιν. Καὶ καληνύτα σας.

Ἐπὶ τῆς ἀποκρίσεως τοῦ κ. Κουμουνοδούρου μετὰ τὸν κ. Ραδοβίτις· διακριθεῖσα ἡ κυρία Σαχίνη, ἀρχαϊκωτάτη, μὲ ἑλληνικὴν ἐνδυμασίαν, ὠραία δμιλοῦσα τὴν γαλλικὴν μετ' ὅλων τῶν διπλωματῶν· διακριθεὶς ὁ νεαρῶτατος δεύτερος γραμματεὺς κ. Γκρὴν ὡς διευθύνων τὸν χορὸν· ἀληθὴς φιλέλληνας· πλουσιώτατον μουφεῖ, ὠραῖοι οἶνοι· πανύψηλος ὁ γ'. ἄλλος γραμματεὺς· πρὸ αὐτοῦ οἱ κ.κ. Μαυρομιχάλης καὶ Χαδζηπέτρος· ἄλλοι πλήρης εὐαρέσκεια· εἰς τὴν ἴην ὥραν, ἀκμαζοῦσι τῆς εὐθυμίας, διάλυσιν. Καὶ καληνύτα σας.

Καλῶς ἦλθες λοιπόν. Χρῆμας ὁ Ἰμδριος.

— Πόσον εύτυχής, εἶπε καθ' ἑαυτὸν ἡ γυνὴ δακρύσασα, ἤμην ἄλλοτε. Εἰς θάλαμος μὲ ἤρκει καὶ μοι ἐφαίνετο μάλιστα καὶ μέγας. Εἰς τὸν διάβολον ὁ γάμος.

— Πόσον ἐλεύθερος, διελογίσθη ὁ ἀνὴρ στενάξας, ἤμην ἄλλοτε. Εἰς θάλαμος μὲ ἤρκει δι' ὕπνον, γραφεῖον καὶ ὄλα, καὶ τώρα. . . . Ὡ οἱ μηδενισταὶ ἔχουν δίκαιον, ζητοῦντες τὴν κατάργησιν τοῦ γάμου· θὰ γέλνω ὀπαδὸς των.

Ἐδείπνησαν σιωπηλοὶ διήλθον νύκτα στενόχωρον· τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἦσαν ἀφηρημένοι, καθὼς καὶ τὴν κατόπιν· τέλος. . . .

Τὸ τέλος· τὸ ἐννοεῖς ἀναγνώστα· τὸ βλέπεις καθ' ἐκάστην· τὸ ὀλιγώτερον ὁ μαρξασμός.

VI

Μετὰ τὸ ἄνω παράδειγμα, ὅπερ ἐν τούτοις ἐν τῇ ἐποχῇ ταύτῃ τοῦ ὕλισμοῦ καὶ τῆς παραλυσίας, ἐν ἣ ζῶμεν, εἶνε περιγραφή μιᾶς τῶν ἀπλουστέρων περιπετειῶν τοῦ γάμου—περιπετειῶν, αἵτινες κατέστησαν σήμερον δύσκολον τὴν ἀποκατάστασιν καὶ οὕτω ἐγεννήθη εἰς στενοκεφάλους, μὴ ἐννοοῦντας, ὅτι ἄνευ γάμου, ὡς προείπομεν, αἱ κοινωναὶ ἀποσυντίθενται, ἡ ἰδέα τοῦ μηδενισμοῦ καὶ τῆς καταργήσεως τοῦ γάμου—μετὰ τὸ ἄνω παράδειγμα, λέγω, ἐπανερχόμενος εἰς τὴν ἐξαρχῆς μελέτην περὶ τῶν γάμων τῆς ἐποχῆς ἐγγένει, ἀποτεινὼ τὰς ἀκολούθους παραινέσεις πρὸς ἀπόκρουσιν τοῦ κακοῦ, εὐχόμενος νὰ εἰσακουσθῶ, καθ' ἣν περίπτωσιν ἐκτιμηθῶσι.

Ἄλλοτε, πρὸ τῆς ἐλεύσεως τοῦ Ὀθωνος, μεθ' οὗ εἰσῆλθε συγχρόνως καὶ ὁ ψευδὴς πολιτισμός, οἱ γάμοι ἀληθῶς εἶχον τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ καὶ ὁ εἰσερχόμενος γαμβρὸς εἰς οἶκον, ἢ ἡ νύμφη ἐπίστευον ὡς νέους γονεῖς τοὺς πενθεροῦ των, τοὺς ἐσέβοντο καὶ τοὺς ἠγάπων καὶ διὰ τοῦτο τότε ἐν τῇ οἰκογενεῖα ἐβασίλευεν ἡ εἰρήνη, ἡ ἄρμονία καὶ ἡ χαρὰ. Σήμερον ὁ γαμβρὸς θεωρεῖ τὸν ἑαυτὸν του ὡς ἐμπόρευμα καὶ ζητεῖ νὰ πωληθῆ ὅσον οἶόν τε ὑπερτιμημένως εἰς τὸν πενθερὸν, ἡ δὲ νύμφη φαντάζεται ὅτι εἶνε ξένη ὧ, ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἐλθοῦσα νὰ καταστρέψῃ περιουσίαν καὶ νὰ πικράνῃ τὸν σύζυγον· καὶ οὕτω εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, ἀντὶ τῆς ἀγάπης, ἢ ψυχρότης, ἢ ἔρις, τὸ σκάνδαλον. . . . Ψευδὴς ζωὴ καὶ παρεξηγημένος πολιτισμός.

Ὁ πολιτισμός, φίλοι μου, δὲν εἶνε σπατάλη ἐκ μέρους τῆς γυναικὸς καὶ προσποιήσις ἐκ μέρους τοῦ ἀνδρός, ὡς τὸν ἐθεωρήσαμεν ἡμεῖς σήμερον. Ὁ πολιτισμός εἶνε ὁ ἀμοιβαῖος σεβασμός τῶν δικαιωμάτων ἐκάστου καὶ ἡ καλὴ συμπεριφορά—εἶναι ὁ κανονισμός τῶν ἀτομικῶν σχέσεων μιᾶς κοινωνίας, ὅπως ζῆ ἐν εἰρήνῃ—εἶνε ὁ ἀπὸ καρδίας πόνος πρὸς τὸν συγγενῆ καὶ ἡ εἰλικρινὴς ἀγάπη πρὸς τὸν συμπολίτην—εἶνε ὁ μόνος ἀληθὴς κοινωνικὸς δεσμός ὁ ὀδηγῶν πρὸς τὴν εὐτυχίαν. Ὁ πολιτισμός, ἀδελφοί μου, δὲν εἶνε οἱ πιθηκισμοὶ καὶ ψιττακισμοί, οὐδ' ἀπομιμούμεθα σήμερον, ἀλλ' εἶνε ἡ ἀπλοποίησις τῶν ἠθῶν, ἡ ἀμοιβαία εἰλικρίνεια καὶ ἡ οἰκονομία—εἶνε, ἐν τῇ πρακτικότητί του ἢ ἐν τῇ οἰκογενεῖα χαρὰ καὶ ἡ ἐν τῇ πόλει ἄρμονία. Ὁ πολιτισμός, τέλος, δὲν εἶνε ὁ ὕλισμός, ἡ διαφθορὰ καὶ ἡ παρεξηγηθεῖσα ἐλευθερία, ἀλλ' εἶνε ἡ ἀκριβὴς ἐκπλήρωσις τοῦ καθήκοντος πρὸς ἑαυτὸν, τὸν πλησίον καὶ τὸν θεόν—εἶνε ἡ ἐφαρμογὴ τῆς φιλοσοφίας ἣν ἠσπάσθη ὁ χριστιανισμός.

Καὶ ἡμεῖς τὸν παρεξηγήσαμεν σήμερον καὶ οὕτω κατεστῆσαμεν ἑαυτοὺς δυστυχεῖς τρέχοντας πρὸς ὄλεθρον καὶ διὰ τοῦτο ἀπαντᾷ τις ἐμὴν τῇ οἰκογενεῖα τὴν πληξίν, ἐν δὲ τῇ πόλει τὴν διαφθορὰν καὶ σκεπτεται ἐν τῷ δισταγμῷ του ὁ νέος πλέον νὰ ζῆσῃ ὡς ἄγριος, μεμονωμένος, ἀντὶ

τῆς ἀποκαταστάσεως, ἢ νὰ λάβῃ μεγάλην προίκα ἀδιαφορῶν περὶ τοῦ εἶδους τῆς νύμφης. Ἄλλ' ἕως ποτε;

VII

Συμπολιταὶ! Ὅπως πάντοτε εἶνε καιρὸς θεραπείας πρὶν ἀσθένεια τίς καταστῆ ἀνίατος· οὕτω πάντοτε εἶνε καιρὸς νὰ σώσωμεν τὸν γάμον, πρὶν οὗτος καταστῆ—διὰ μὲν τὸν ἄνδρα ἐμπορικὴ ἐπιχείρησις καὶ βιοποριστικὸν μέσον—διὰ δὲ τὴν γυναῖκα ἀπλὴ διατύπωσις καὶ ἐν περιπτώσει καθ' ἣν πέσῃ εἰς συναναστροφὰς ἀτίμων καὶ διεφθαρμένων καὶ δὲν συναισθανθῆ ἢ δὲν ἀκούσῃ συμβουλὰς, ὅπως μακρονθῆ τούτων ἐγκαίρως, ἵνα σωθῆ, ὁδὸς θετικὴ πρὸς ἀπώλειαν, καὶ—διὰ τὴν συζυγίαν τότε ἰσόβιος καταδίκη καὶ διαρκὴς βάσανος, ἢ συμβίωσις ψυχρὰ καὶ ὄλως φαινομενικῆς ἢτοι συνοικησις μὲ ἐστραμμένα τὰ νώτα καὶ διὰ τὰ μάτια τοῦ κόσμου. Ὁ δὲ γάμος σώζεται μόνον, ἂν ἀναθρέψωμεν ὡς δεῖ, τὰ τέκνα μας.

Ἄλλ' ἡμεῖς τὰ ἀτυχῆ ταῦτα πλάσματα, ἅτινα ὁ Θεὸς ἐνεπιστεύθη εἰς χεῖρας μας, ἀνατρέφομεν ὅπως ζήσωσι δυστυχημένα ἐν περιπτώσει ἀποκαταστάσεως, ἢ ἐν ἐναντίᾳ, ὅπως μαρνανθῶσι παρθένα ἐν τῇ πατρικῇ οἰκίᾳ. Τὰ προσφιλῆ αὐτὰ ἀθῶα, διατὶ νὰ τὰ δολιευώμεθα ἐπὶ τοσοῦτον; Δὲν τὰ λυπεῖσθε; Ὅταν ἐνδύητε τὰς μικρὰς κόρας σας μὲ βαρυτίμους, ὄσφ καὶ φθαρτὰς, ταινίας καὶ ποικιλοχρόους παπαρίγκους, διατὶ δὲν ἀναλογίζεσθε, ὅτι αἱ μικραὶ αὗται ἀγγελοὶ θὰ μεταβληθῶσιν, ἀνατρεφόμεναι οὕτω, θετικῶς εἰς καταδόθρας περιουσιῶν ἐν περιπτώσει ἀποκαταστάσεως, ἢ ἐν ἐναντίᾳ, ὅτι θὰ μαρνανθῶσι παρθένοι ἐν τῷ οἴκῳ των, διότι ἕκαστος διστάζει νὰ νυμφευθῆ καταδόθραν; Λοιπὸν ἄς παύσωμεν νὰ παρουσιάζωμεν τὰ θυγάτρια ἡμῶν ὡς κούκλας-Lorettes ἐν τῇ παιδικῇ ἡλικίᾳ, διὰ νὰ μὴ—κακοσυνεθίσαντα—γίνωσι καταδόθραι ἐν τῇ ὥρίμῳ καὶ δυστυχητῶσιν θετικῶς ἀποκαθιστάμεναι, ἢ ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει μαραινῶνται ἐν τῇ οἰκογενεῖα καὶ πικραίνωσι τὰς ἡμέρας κυρίως τῶν μεγάλων ἑορτῶν εἰς τὴν ἀντίκρουσιν των τοὺς ἀγαπῶντας αὐτὰς καὶ ἀνησυχοῦντας διὰ τὸ μέλλον των.

Συνέλθετε λοιπὸν οἱ γονεῖς καὶ κυρίως αἱ μητέρες διὰ νὰ ἀποκαταστήσητε τὰ τέκνα σας εὐκόλως καὶ νὰ ἔχητε κατὰ τὸ γῆρας τὴν εὐτυχίαν ἐν τῷ οἴκῳ. Ἀναθρέψατε τὰς θυγατέρας σας παιδιόθεν εἰς τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν οἰκονομίαν. Κυρίως δ' ἐμπνεύσατε αὐταῖς κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας, ὅτε ὁ γάμος δὲν εἶνε le passe-partout τῆς décolletée ἐλευθερίας, ἀλλ' ἡ οἰκιακὴ εἰρήνη. Ἀναθρέψατε τοὺς υἱοὺς σας παιδιόθεν μὲ τὸν ἔρωτα πρὸς τὴν πατρίδα καὶ τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν πλησίον καὶ οὐχὶ μὲ τὴν τάσιν πρὸς κούφους ἐπιδείξεις καὶ τὸν ὕλισμόν, ὡς πράττετε σήμερον. Δώσατε δ' αὐτοῖς νὰ ἐννοήσωσι κυρίως, ὅτι, ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα νὰ σκεφθῶσιν, ὅπως γίνωσιν οἰκογενειάρχαι, δὲν πρέπει νὰ σκέπτωνται πῶς νὰ ληστεύσωσι τοῦ πενθεροῦ τὴν περιουσίαν, ἀλλὰ πῶς νὰ κατασταθῶσι προσφιλεῖς καὶ ἀποκτηθῶσι καὶ ἕτερον πατέρα ἀγαπῶντα αὐτοὺς.

Τότε ὁ γάμος θὰ εὐλογηθῆ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ θὰ μεταβληθῆ εἰς εὐτυχίαν καὶ οὐδεὶς θὰ σκέπτηται πῶς νὰ γείνη μηδενιστὴς πλέον, ἢ πῶς νὰ ληστεύσῃ, ἀρπάξῃ ἢ πλαστογραφῆσῃ διαθήκας καὶ κλέψῃ καὶ αὐτὸν τὸν ἀδελφόν, ὅπως ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ἐπιδεικτικὰς ἀνάγκας—ἀνάγκας, ἃς ἡμεῖς ἐν τούτοις ἐκ κουφότητος εἰσῆξαμεν καὶ τὰς ὁποίας δυνάμεθα νὰ πετάξωμεν ἐκ τοῦ παραθύρου εὐκόλως, ὡς ἀσκόπους, ἅμα θελήσωμεν.

Φαλῆς,